III. évfolyam Celldömölk 1907 junius 29. 26. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

A mezőgazdasági házi- és népipar.

Irta: LISZTNER ANTAL.

I.

»Háziipar néven az ipari munka azon faja értendő, mely önmagában véve kizárólagos kereseti forrásul rendszerint nem szolgál. A vele foglalkozók rendszerint mezőgazdaságot is folytatnak s egyes iparcikkeket, főleg a mezőgazdasági munka szünetelése alkalmával, rendes ipari munkások igénybe vétele nélkül vagy egymagok, vagy pedig háznépök segitsége mellett állitanak elő.« (Mezőgazdasági közigazgatás 647. oldal.) Mint látjuk, a magyar háziipar főcélja abban rejlik, hogy a mezőgazdaságot üző nép szabad idejét ne fecsérelje el, hanem felhasználva, jobb megélhetésének biztositására értékesitse. Csak az a kérdés, hogy a háziipar mely ága szolgálja ezt a célt.

A háziiparnak ugyanis két főága van, nevezetesen: az egyik ága arra törekszik, hogy a család ellátja saját házának és gazdaságának szükségletét s ez a tulajdonképpeni háziipar: a másik ága pedig a népipar, amely arra törekszik, hogy — a háziipartól eltérőleg — a család az ipari munka révén jövedelmi forráshoz jusson. Az egyik tehát házi szükségletet fedez, a másik pedig kereseti forrás.

Nálunk Magyarországban a házi- és népipar ugyszólván a kezdet kezdetén van. Azonban nem ugy volt ez ezelőtt 40—50 évvel. Abban az időben a család szorgalmából telt ki annak fehérneműje, sőt nem egy helyen még a felső ruhája is. A guzsaly, a motolla és a szövőszék nemcsak a szegény családoknál, hanem a gazdagoknál is nagy becsben állott. A régi, hires magyar asszonyok nemcsak általános műveltséget — sokszor kardforgatást is — hanem a fonást, szövést is elsajátitották. Olvasván az ilyenek élettörténetét, nem tudni, mit csodáljon az ember jobban? Műveltségök nyomán fakadt nemes-lelkiségüket-e, hazájok iránti rajongó szeretetüket és áldozatkészségüket-e, vagy pedig a kezük munkájával előállitott remek alkotásokat? De nemcsak a ruhanemü legtöbb része telt ki a család házi szorgalmából, hanem a gazda ember házánál a gazdasági eszköz és szerszám is. Ásó-, kapa-, kaszafejszenyél, petrencehordórud, kössögfa, eke szarva, borona fája, kút kávája és gémje, szekérrészek, favilla, gereblye stb. mind-mind a házi tevékenység produktumai voltak. A mozgató erő, amely népünket a házi tevékenységre serkentette, a szükség volt.

Telt, mult az idő. Hazánkban is, Ausztriában is sok oly gyár keletkezett, mely tömegekben olcsóbban képes előállitani a mindennapi élet legszükségesebb portékáit. A gyáripar és (vasuton és hajón) az olcsó szállitás lehetővé tették, hogy olcsón meg lehetett és meg lehet venni azokat a szükséges portékákat, melyeknek előállitásával azelőtt a munkásnép huzamosabb ideig foglalkozott. A tetszetős külső és az olcsó árak csakhamar nagy vevőközönséget biztositottak a gyári termékeknek s ennek következtében a nép mindinkább felhagyott a háziipar üzésével, minek következtében a magyar háziipar országszerte hanyatlott s ujabb időkig majdnem teljesen ki is pusztult.

Ennek a szomoru hanyatlásnak az átkát érezte népünk a multban és érzi a jelenben is. Mert mig egyrészt a háziipar a multban keresetet nyujtott, illetve pénzmegtakaritást jelentett, addig ma a silányabb portékára adja a pénzét, oly portékákra, melyek tartósság szempontjából meg sem közelitik a házilag előállitott portékák szinvonalát. Igy a gyári ipar nemcsak kivette a nép kezéből a munkát, hanem silányabb portékát is nyujt. Már most tekintve az arányt, bátran mondhatjuk, hogy összevetve a régebbeni időkben a háziipari cikkekre forditott időt azzal az összeggel, melyet ma ilynemü gyári cikkekre fordit, a nép veszit a tartósság szempontjából és még azon oknál fogva, hogy a munka idejét, mig a háziipart kultiválta, jól fel tudta használni, oly időt is, amikor másnemü elfoglaltsága nincs. Ma ezt az időt leginkább arra használja fel a nép, hogy magába szivja a társadalombontó szociálizmus piszkos tanait. E körülmény és a háziipar nemzetgazdasági fontossága birta a magyar kormányt arra, hogy a háziipar érdekében akciót inditson és azt ujból életre keltse.

(Folyt. köv.).

Fürdői levél.

Irta: TAKÁCS GEDEON.

Herkulesfürdő, máj 23.

Csak 9 és félórai ut a gyorsvonatnak Budapestről Herkulesfürdőig. Azt hiszem, hogy a kedves szerkesztő urak sem kivánják részletesen az ut leirását. Lugosig bizony nem sokat lát az ember olyant, amit utleirásban — futó vonatról nézve a vidéket — el lehetne mondani.

Egy pár megjegyzést azonban tehetünk. — Budapest óriási kiterjedését, — Európában a harmadik helyet foglalja el kiterjedésével — talán még a jobb kilátó helyekről sem lehet ugy mérlegelni, mintha gyors vonaton kerüli meg az ember ezt az óriási várost:

SZALAY GYULA épület- és butorasztalos és temetkezési vállalkozó Celldömölk (Sági-utca Hujber-féle ház)
Nagy érc és fakoporsó-raktár. — Koszoruk nagy választékban.
Elvállal temetkezéseket egyszerütől kezdve a legdiszesebbekig szolid árakon.

15—18 percig robog a vonat a város kerületének egy 10-ed, vagy 12-ed részén! Levegőjük bizonyára jobb így, — de közbiztonságukra az óriási terület, mely nagyobb Párisénál, Berlinénél, — hátránnyal jár.

Cegléd, Kecskemét határát immáron jellegzetessé teszi a homoki szőlő és a barackfa. Nagy-Kőrösön most folyik a szüret, de csak az egyik, — a saláta-szüret. Ezelőtt 2 héttel már 180 vasuti kocsirakományt továbbítottak, másévben ilyenkor 250-nél is többet. Azután következik az uborka szedés. Szegeden a Tisza foglalta le figyelmemet. Aki látta a Dunát, az nem lágyul el a »szőke Tisza« láttán. Nagynak nagy, de csak medréhez és partjához viszonyítva; — piszkosnak ugyancsak piszkos; végtelenül lusta és veszélyes. Most van olyan magasan, mint a város alsóbb részeinek utcái. Csak hadd álljanak erősen azok a partot védő falak! 100 ezer magyar hova lenne onnét?!

Szeged a legnagyobb város! De — sajnos — az utosó is azon a vidéken, igazi erős végvár. Nem robog a vonat 20 percig és már a jómódban, kitűnő földön élő bánáti svábok földjén járunk. — Kicsiny ez az ország, 15 óra alatt egyik végétől a másikra juthatunk és még ez se egészen magyar! Vegyük csak: a Bakonyság német, Tata és Buda között tót és német falvak közt robogunk; Budapest talán magyar? óh dehogy, hiszen ott még az sem tud magyarul, aki magyarul akar beszélni. A bánát sváb, Temesvártól keletre oláh, közben rác a lakosság. Mi marad nekünk? — »Amerika,« mondják az elégületlenek s a légvárakat építők. — »A munka és erős akarat,« — mondja a hazafias érzés.

Egy család utazott velem. A feleség többnyire aludt, (Felső-Magarországról mentek Temesvárra,) a férj feleségének és kis lányának igyekezett gondját viselni; igen gondos apának látszott. A kis lány pedig érdeklődött: bácsi, milyen város jön most, bácsi, melyik oldalon lesz az állomás — (először jártam arra, — magam sem tudtam), — hányszor állunk meg Temesvárig? Azután felfedezte Kalauzomat és utikönyvemet, akkor meg térképet kellett vele tanulmányoznom. — De nem volt az ő sok kérdése fárasztó, sőt inkább eléggé érdekes, A közbeeső állomásokat oly gyorsan megtanulta, hogy szinte csodáltam egy III. oszt. normalistától.

Mikor már közelgett Temesvár, odaszól a kisleány hozzám: Bácsi, mi most kiszállunk, maga unatkozni fog egyedül. — Az édes atyja nyugtatta meg őt, — ne féltsd, lányom, a bácsit, majd beszáll hozzá néhány vigéc.

Igaza is volt! Volt azután része a fülemnek Spinnerei Weberei, Walkerei, achtzehn kilo, treizig meter és ilyféle érdekes történetekben. — De valljuk meg, ha kellemetlen is a fülnek az ilyes beszéd (az egyik papucsban utazott, a másik szövetben), de az egyén és a nemzet vagyonosodását ez viszi, legalább is ez is viszi előbbre. Nem az üzlet bántott, hanem az, hogy életemben sok vigécet láttam, keresztény csak egy volt közülük, az is igen messze esett, még az én megitélésem szerint is, az élelmességtől.

Lugosnál az egyik kiszállt, a másik a nem dohányzó szakaszban igen gyurta a cigarettát, — de én elég udvariasan semmi áron sem akartam felfedezni az ő szándékát kivonult tehát, — mivel hogy nem mondtam neki, hogy csak tessék, állom a füstöt.

Lugosnál már nem csak szép, hegyes a vidék, hanem délkeleti irányban feltünt az első havas hegyorom.

Előbb gazdag vidék buja földjén a svábokat láttam dolgozni, — az asszonyok fején nagy szalmakalap, — itt a tarka-barka katrincás, szőr vagy bőrtüszős oláh dolgozgat és ábsorog. A sváb nem ált meg munkájában, hogy megbámulja a robogó vonatot, bezzeg meg az oláh.

Két ur szállt fel Karánsebesen. Németül beszélnek. No majd meglátjuk, tudnak-e magyarul. Ők is, én is élvezzük a gyönyörü vidéket. Szembe törtet velünk a Temes. Először csaknem egyszint haladunk, azután közénk fut az országut, a viz alatta, mi felette, a vonat robog be a hegyek közé, a Temes ujra, ötödször-hatodszór elénk vág, de már sokkal nagyobb a mélység, mely a mi utunk és az ő medre között van: mi kapaszkodunk fel, ő zug lefelé.

Körpa falunál az alacsonyabb utitárs és én egyszerre szólalunk meg: Das ist wunderschön! — De szép? — Ugye, uram, valóságos Schwajz! S meg kezdődik a beszélgetés magyarul. — Tehát lehet itt is magyarul beszélni! Temes-Szlatina, Örményes, Teregova állomások között nagyot kapaszkodik a vonat, minden kilométernél közel 20 méterrel, — érezzük a kocsiban is, de nem is megy a gyorsvonat sem gyorsabban, mint a pápateszéri express. Porta Orientalisnál — 2 kilométeres alagut — a vizválasztóhoz érünk. Az alagut közepén lejtősödni kezd a pálya, fékkel halad a vonat Horkulesfürdő felé.

Szép az idő, igen kedvező arra, hogy nézgelődjünk. — Feltünt nekem, hogy mig a Bánátban oly sok gulyát láttam, itt egy vasuti őr kis tehenén kivül semmi legelész állatot se látok, holott hegyvidéken vagyunk. Meg is kérdeztem barátságos utitársamat, — aki nyugalmazott őrnagy — mi az oka, hogy nem látunk legelész állatot. Most van első és legveszedelmesebb fellépése a kolumbácsi légynek, — most füstöli az oláh az istállóját, mert különben vége az állatjának. — Csakugyan, az a vasuti őr is füstölgő tőzeg mellet tartotta szélirányában tehenét!

Teregován egy nagy társaság paedagogus és paedagoga szállott kocsinkba, — magyarok voltak, orsovai lakósok, tanitói gyülésről jöttek. Igen barátságos beszédbe eredtek velem, különösen az egyik, aki mindent akart tudni a Dunántulról, hol még soha sem járt, a másikkal pedig közös ismerősöket fedeztünk fel. Ismerte Dunántult, tehát felelevenité emlékeit.

A vidékről én is sokat kérdezősködtem, s végül kisütötték. hogy bizonyára földrajz-, meg természetraz-tanár vagyok, — de hát fel kellett őket apró tévedésüktől szabaditanom, mert hisz csak Hanusz István élvezetes könyveit olvastam, azt sem szakszerüen csak élvezés és némi véletlen előkészület kedvéért.

Szép állomásépülethez értünk; ideje hogy kiszálljak.

Jártam a mezőkön . . .

Jártam a mezőkön
Fakadó tavasszal,
Vérző szivvel, búval,
Töviskoszorúval,
Fájdalmas panasszal.

Pacsirtát hallottam,
Hogy dalolt felettem
És én a dalától,
Éneklő szavától
Búmat elfeledtem.

Azóta ahányszor
Künn a mezőn járok:
Az ég madarával,
Dalos pacsirtával
Én is el-elszállok.

Átszállok a szürke
Felhőin az égnek,
S dalolok ott távol,
Hol nap tüze lángol,
S csillagszemek égnek.

S mikor visszatérek
Oh, mennyire érzem,
Hogy mily semmit érő,
Hogy mily elenyésző
Én nagy kicsiségem.

Szeretem is, fáj is,
Hogy dalol a lelkem,
Hogy a pacsirtának,
Az ég madarának
Dalostársa lettem.

Szeretem, mert ott fönn,
A mennyekbe látok,
S hő dalaim szárnyán,
Bár egyedül, árván,
De szabadon járok.

S fáj, mikor a lelkem
A madárral szálldos,
S mégis hozzám messzebb,
Az ég százszor messzebb,
Mint a pacsirtához.

Miként a dér . . .

Miként a dér a virágra,
Ősszel jöttem a világra,
Azért nincs ma derült napom,
Se virágom, se tavaszom.

Hullott a sok sárga levél,
Dühöngve fujt az őszi szél,
Besüvöltött a szobámba,
Minden ember azért bánt ma.

Beborult az ég felettem, . . .
Az én szegény fáradt lélkem
Bubánatnál mást nem ismer . . .
Engem, még az Isten is ver.

Elfogott a szemem könnye,
Ugy sincs, aki letörölje,
Meg vagyok már félig halva,
S nincsen, aki elsiratna.

Molnár Kálmán.

HIREK.

A soproni kongregátusok városunkban. A soproni Mária-kongregáció tagjai, több százan f. hó 29-én a reggeli 9 órai vonattal érkeznek városunkba. A megérkezésnél dr. Szinek Izidor plebános várja őket egyházi ernátusban a legényegylet élén. Bevonulás után nagymise lesz, mit Wagner Lőrinc apát celebrál. A predikációt Parcsami Henrik hitszónok tartja. A délutáni litániát a soproniak lelkésze által tartandó német nyelvü szentbeszéd követi. A kongregátusok ezután a legényegyletbe vonulnak, ahol értekezletet tartanak a katholikus társadalmi tevékenységről. Este 9 órakor gyertyás körmenet lesz a templom körül. 30-án reggel a zarándokok megáldoznak és hazamennek.

Halálozás. Gyurák Antal csöngei földbirtokos folyó hó 23-án 66 éves korában elhunyt. Temetése 25-én ment végbe. Nején és egy férjezett leányán kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Halála mély fájdalmat okozott jóismerősei körében is, mert a megboldogult a társadalomnak lojális, rokonszenves tagja volt.

Uj báró. Thyssen Henrik németországi nagyiparos megvette közel nyolc millió koronáért Szájbély Gyula udvari tanácsostól a történelmi nevezetességü rohonci várkastélyt és birtokot. Thyssen Henriknek a felesége báró Bornemisza Gábor leánya. Báró Bornemisza most kérvényt nyujtott be a királyhoz, engedje meg, hogy veje a Bornemisza nevet viselhesse s egyszersmind adja meg neki a bárói rangot.

Házasság. F. hó 26-án tartotta egybekelését Klein Sándor helybeli kávés, Deutsch Mariska kisasszonnyal, özv. Simon Ignácné unokájával Monostor-Apátin. A celldömölki jóbarátok és ismerősök gratulacióit a postahivatal alig győzte már továbbitani.

Harc egy kert körül. Alig szólhatunk még multról, midőn a város több izben elutasitotta Gayer Gyuláné abbeli kérvényét, hogy házának beszögelésében virágos kertet létesitsen és csak egyesek különös befolyásának tulajdonitható, hogy ott kert már létesülő félben van. Most pedig ujabban olyan esetről van szó, melyben a város esthetikai érzékéről számolhatunk be és a tiltakozás más részéről történik. Ugyanis dr. Brunner Ferenc háza mellett van egy terület, mely még nem régen közhasználatnak volt kitéve. Ujabban azonban el van keritve és virágos kertté alakitva. Dr. Brunner ügyvéd ezért a területért fizet a városnak évi 10 korona bért. Annak idején a város örömmel vette ez ajánlatot, mivel az ily kertecskék csak diszitik városunkat. Azonban ebbe most egy harmadik személy is bele szólt, miután magát leginkább érdekeltnek tartja és ez a — vasut. Ez a hatóság az, aki vétót mond és egy vonással a város és dr. Brunner számitását keresztül huzta. A város azonban ezt a tiltakozást a közigazgatási bírósághoz megfellebbezte, indokul hozván azt, hogy szépitészeti szempontból cselekedett, midőn azt kiadta s igy a város érdeke ez. Ez ingatlanra nézve tulajdonképen a vasut is jogot formál s innen van az, hogy ő, mint harmadik, szintén követel magának hozzászólhatást.

Jóváhagyott alapszabály. A Cinca lecsapoló társaság mult év december 4-én tartott rendkivüli közgyülésén alkotott alapszabályait a magyar királyi földmivelésügyi miniszter jóváhagyta.

Örömtüzek. A Balaton zalai partjának lakossága Badacsony és Tihany között az idei szezon kezdetén, e hó 29-én este szép és kedves gondolattal fejezi ki háláját a nemzeti kormány iránt abból az alkalomból, hogy a balatonparti vasut épitése legközelebb megindul. A történelmi hegyormokat és várromokat örömtözekkel világitják ki s a magyar tengeren tüzijátékot rendeznek Badacsony és Tihany között.

Lakatosok és asztalosok figyelmébe. A soproni iparkamara közli, hogy a szegedi állami fa- és fémipari szakiskolában a folyó tanév végén 5 épület és butorasztalos és 14 épület-, mű- és géplakatos-tanuló fejezi be tanulmányait s keres segédként elhelyezést. Akinek tehát lakatos vagy asztalos segéd kell, az forduljon közvetlenül a nevezett intézet igazgatóságához.

A tréfálódzás vége. Egész életében szeretett virtuskodni Lakner Ferenc szergényi lakos. Különösen az erejét szerette fitoktatni. Ennek a virtuskodásnak azonban tegnap este alaposan megfizette az árát. A korcsmában felhivta a jelenlévőket, hogy ki fogad ő vele, hogy a kezét senki sem tudja behajtani. Erre felkelt helyéről maga a korcsmáros, Németh József, aki aztán ugy megtalálta fogni a virtuskodó ember kezét, hogy az kificamodott. Az eljárást meginditották.

Cukor helyett lugkő. A héten egyik vasuti alkalmazottal történt az eset, hogy a Gayer-féle kereskedésben 10 fillér ára cukrot vásárolt, amellyel kedveskedni vélt élete párjának, feleségének. A végzet azonban, mint mindenbe, ezuttal is belekontárkodott az események sima folyásába. Ugyanis vele egyidőben egy kis leányka is ment be az üzletbe és 10 fillérért lugkövet kért. A segédek annak rendje és módja szerint szolgálták ki a vevőket, mindenik elé letéve vásárolt áruikat. A vasutas atyafi, kiből csak ugy özönlött a szó, észrevétlenül és akaratlanul a kis leány csomagját vette kézbe és távozott vele. Otthon azonban gyanussá vált a cukor az ilyféle félig-meddig való folyékony hallmazállapotában, de a kételyeket csakhamar eloszlatta a gondos ferj, ama kijelentésével, hogy a cukor bizonyára a nagy hő hatása folytán zsebében felolvadt. Mindezáltal a feleség nem vette el a cukrot, a férj beleharapott a veszedelmes cukorba, de ugy összegette száját, hogy orvosi beavatkozás vált szükségessé.

Köszönetnyilvánitás. Kauffmann Ignác neje, kit sulyos betegség gyötör, segélyért a helybeli Erzsébet-nőegylethez folyamodott, mely részére, hogy betegségét gyógyithassa, 50 korona segélyt nyujtott. A kegyes adományért Kauffmanné ez uton is hálás köszönetét nyilvánitja.

Legzamatosabb kávé 2 korona 40 fillértől felfelé kapható Szvoboda Károly füszerkereskedésében Celldömölkön.

A megkésett jótékonyság. Megkésettnek, de nem elkésettnek jelezzük azt a 7 korona 84 fillért, amit a kemenesszentpéteri iskolás gyermekek gyüjtöttek a gyermekvédő liga javára. Most érkezett be az összeg, de rendeltetési céljának csak a jövő évben adják át, miután az idei gyüjtési mozgalom már befejeződött és a leszámolás is megtörtént. Gyümölcsöztetés végett a Kemenesaljai Hitelbanknál helyeztetett el és a jövő évben adandó alkalommal beolvasztják azokba a százezrekbe, melyek a nemes szivü emberbarátok filléreiből nőttek ily tekintélyes összeggé.

Nagy tüz. Ikervár községben nagy tüzvész pusztitott; amelynek harminc lakóház és 203 melléképület esett áldozatul. A kár mintegy 173.000 korona, amelyből mintegy 45.000 korona térül meg biztositás által. A tüzkárosultak között gróf Batthyány Lajos 1000 koronát osztott ki.

Ragályos betegség. Duka községből vesszük a hirt, hogy a kanyaró szedi áldozatát. Egy napon 3—4 betegségi eset fordult elő, reméljük azonban, hogy e fellépésnek nem lesz tragikus vége.

A muraközi vasut. A körmend—muraszombati vasut műtanrendőri bejárása ma ment végbe. Az eljáróbizottság a nehéz telepviszonyok között épült és 250 méteres alaguttal biró vasutat teljesen rendben találta és ez alapon Mosirevic György vasuti és hajózási főfelügyelő, mint a műtanrendőri bizottság vezetője a vasutat a kereskedelmi miniszter nevében átadta a forgalomnak. A vasut 72 kilométer hosszu és az épitési tőkéje 6,240.000 korona.

A ragályos sertések behozatala ellen. A földmivelésügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg értesitette a vármegyét, hogy a ragadós állatbetegségeknek Ausztriából történt behurcolása miatt a következő állatforgalmi tilalmakat rendelte el: A sertésorbánc és a sertésvész fennállása miatt tilos a sertéseket Ausztriából behozni Magyarországba a határon. Csak onnan szabad behozni, a hol a hatóság igazolja, hogy a szállitás előtt legalább 40 nappal nem uralkodott ragadós betegség.

Községek kérvénye távirdahivatalért. A vasvármegyei bobai m. kir. postahivatal körzetéhez tartozó Boba, Kocs, Nagykamond, Kiskamond, Egyházashetye, valamint bobai m. kir. postahivataltól kiinduló csögleí postahivatal községei: Csögle, Nagypirit, Kispirit, Egeralja, Adorjánháza községek lakói magántáviratait a Máv bobai állomási személyzete kezeli, aminek különösen a nagybirtokosok, a középbirtokosok és a kereskedők érzik nagy hátrányát, mert akárhánysor megtörténik — és ezen a bajon a vasuti tisztek nem képesek segiteni — 24, esetleg 60—32 óra mulva veszi kézhez a cimzett a táviratot. E bajon csakis akkor fog segiteni a keresk. miniszter, ha a bobai m. kir. postahivatalt államtávirdával láttatja el. Ez nem is kerülne sokba, mert a postahivatal csak 200 méternyire fekszik a távirda-vezetékhez. E célra felsőbüki Nagy Sándor hetyei nagybirtokos 100 koronát ajánlott fel. Nevezett községek Gothárd Sándor orsz. képviselőt kérték föl kérvényüknek a kereskedelmi miniszterhez leendő fölterjesztésére.

Tűz. Tegnap délelőtt 10 órakor Weisz Kálmán Sági-utcai majorjában levő pajta kigyulladt és le is égett. A tűznél azonnal megjelentek a celldömölki tüzoltók, kiknek erélyes munkálkodása a tűz tovaterjedését meggátolta. Ugy hallják, a tüzet gyermekek játéka okozta.

A dalárda feloszlása. A közöny, a nemtörődömség ismét végét jelenti egy közművelődési intézménynek. Természetesnek is találjuk ezt, az élet sulya oly terheket ró mindegyikönkre, hogy bizony félretesszük az irodalmat, a tudományt, mindenki az anyagi érdekeket forcirozza. A folyton emelkedő drágasággal ellentétben fokról-fokra csökken a szép iránti érdeklődés. Legujabban a férfidalkörre huzták meg a lélekharangot, miután hónapokon keresztül agóniában szenvedett. Épen olyan véget ért, mint a Leányegylet. Kinek is volna kedve ilyen életviszonyok között dalolgatni. A tücsök és hangya meséjéből ma már mindenki levonja a következményeket. A folyó évi junius hó 23-án megtartott közgyülés kimondta a feloszlást, miután a tagokból és a pénzből végkép kifogytak. A gyülés olyféle határozatot hozott, hogy a még meglevő pénzösszeget a városnak átadja, a leltárban levő butordarabokat, hangszereket, hangjegyeket stb. pedig Kamondy Ferenc titkár gondjaira bizza, ki is azt egy éven át megőrizni tartozik s ha ezen egy éven belül hason irányu és elnevezésü dalos-egylet létesülne, vagy a régi dalegylet uj életre kelne, akkor ezen tárgyak a letesülő uj egyesület rendelkezésére bocsátassanak. Ha azonban ezen egy éven belül nem alakulna uj dalkör, ez esetben a helybeli kath. legényegyletnek ajándékoztatnak a leltári tárgyak. Az ily módon megejtett határozathoz a m. kir. belügyminiszter ratifikálása lévén szükséges, megfelelő intézkedés tétetett.

Milyen időnk lesz juliusban? Meteor időjós julius hónap időjárásáról a következőket jósolja: Julius havának változatossága folytán mindeféle jellegü időjárásban lesz részünk, amennyiben junius hó utolsó napjainak állandóbb jellegét, julius havának már első napjai megszakijják, s hüvös, szeles, s esetleg csapadékkal változó időt hoznak, a midőn a nagyobb mennyiségü csapadék kifejlődését csak az fogja gátolni, hogy ezen időben a föld Nap-, a Hold pedig földtávolba kerülnek. 10-én egy gyürüs, nálunk nem látható napfogyatkozás áll be, mely körül csapadékot várhatunk és pedig a kiadóbb mennyiségben. A 12-ik csomópont követőleg melegebb, állandóbb időt engednek a bolygók reménylenünk, egész a 23-iki csomópont hatásköréig, amely időközben azonban, ha kitörések jönnének elő a Napon, zivatarokat kaphatunk. 24-étől ismét csapadékot várhatunk, a melynek mennyiségét enyhíti azon holdtölte, amellyel egyszersmind 25-én részleges holdfogyatkozás állt be, mit részben mi is láthatunk. Julius hó végén is inkább alacsony, mint magas hőmérsékletre van kilátásunk.

Uj cipész-üzlet. Béres Sándor uri- és női cipészüzletét e héten nyitja meg Celldömölkön a Kossuth Lajos-utcában levő Gönyeféle házban.

A vizsgán.

Tanitó: Mondd csak Kormos Pista, hanyadika van ma?

K. Pista: Junius 22-ike.

Tanitó: Jól van. Hát miről nevezetes ez a nap?

K. Pista akadoz, nyögdicsél, de nem tudja kisütni. A kis Szunyog Jancsi mellette nagyban fészkelődik és nyujtogatja ujját.

Tanitó: Ülj le, te kis kormos fülü! Na, Szunyog Jancsi, látom te tudod, hát csak kivele!

Sz. Jancsi: A mai nap arról nevezetes, hogy most van a vizsga.

Tanitó: Ülj le, kis szajkó! Hanem majd megmondja nekünk Kabak Péter.

K. Péter: A mai nap arról nevezetes, hogy most kezdődik a szünet.

Tanitó: Te is ülj le kis kabakfelü. Látom nem tudjátok. Majd hát megmondom én, hanem idefigyeljetek és jól megjegyezzétek magatoknak. A mai nap arról nevezetes, hogy most legrövidebb az éjszaka.

Kormos P.: Tanitó ur kérem.

Tanitó: Na mi baj?

Kormos P.: Március 17-én rövidebb volt az éjszaka.

Tanitó: Mit hadarsz össze-vissza?

K. Pista: Na igen, mert akkor hajnalban mentünk haza bátyámmal együtt a Vékonyék Marcsája lakodalmából.

Bizony, bizony a hőség! (Kivonat a mezőgazdasági értekezésből.) Ha az emberek az elmult nyáron tőlem kérdezték, hogy különösen a mezei munkáknál, az őket kinzó szomjuság ellen mitévők legyenek, akkor én azt ajánlottam nekik, — amit ezennel minden olvasómnak ajánlani fogok; — ők azt kipróbálták és ezen jó tanácsomat megköszönték, és én ugy hiszem, hogy ezen soraim sok olvasója, ha csak szellemben is, ugyanazt fogja tenni, ha erről egy próba által személyesen meggyőződnek. Vegyen, — ugy mondtam az embereknek, 1 liter vizet, hagyja ezt egy teli kanál, körülbelül 15—20 gramm, Franck-kávé-pótlekkal, ami felesége konyhajában bizonyára meglesz, 5 percig jól felforralni, azután a főzetet állitsa félre és hagyja kihülni, (izlés szerint egy kevés cukrot is tehet hozzá) azután palackban, vagy kulacsban vigye magával a mezőre. — Legjobban tenné, ha a palackot azután egy árnyékos helyen a földbe ásná, — mivel az ital akkor hűs, friss marad. Ha azután szomjas, akkor igyék ebből a Frank-főzetből egy jó nagy kortyot és csodálkozni fog, hogy szomjusága milyen hosszu időre csillapitva marad. A »Franck« tehát nem csak a legjobb kávé-pótlék, mert hiszen ilyennek általánosan él van ismerve, — hanem a legjobb szomjcsillapitó is.

Miniszter az aratókért. A földmivelésügyi miniszter felhivja Vasvármegye alispánját, hogy utasitsa az összes járási szolgabirákat, hogy az aratás megkezdését és az aratás folyamán esetleg felmerülő mozgalmakat, munkamegtagadásokat, s végül az aratás befejezését a földmivelésügyi munkásosztályának közvetlenül, távirati uton jeletsék be. A miniszter a felhivással azt akarja elérni, hogy az aratásnál esetleg előforduló munkás és munkaadó közötti összeütközést meggátolja és mindkét fél érdekét igazságosan megvédje.

Szerkesztői üzenetek.

L. S. Amerika. Megemlékező sorait köszönjük. Azt irja, hogy jól esik rágondolnia olyanra is, akit itthon csak látásból ismert és hogyha ezek közül ott valakit is láthatna, összeölelné örömében. Mi erre azt mondjuk, ha valaki önnek ott egy fadarabot mutatna fel azzal a kijelentéssel, hogy ezt most hozták a celldömölk-sági országut egyik fájából, azt is elhalmozná csókjaival. És tudja, mi ez az érzelemnek ily önként való megnyilatkozása? A honvágy, a hazaszeretet. Ha már el is kővette azt az égbekiáltó vétket, hogy hazáját itthagyta, tegye bünét jóvá, iparkodjék haza. Örök igazságot mondott a költő: — A nagy világon e kivül nincsen számodra hely... Egyébként őszintén üdvözöljük többi honfitársainkkal együtt.

M. R. Vidéki. Cikkét köszönettel vetjük, bár most már nem időszerü s igy nem közölhetjük.

Sirius. Hogyan lehet ilyen képtelenséget állitani? A fogadást ön veszitette el; most már csák fizessen. Máskor jobban fontolja meg, ha valamibe bele akar kezdeni. Quidquid agis, prudenter aga et respice finem.

A legujabb szenzáció!

5 kedvelt operette ingyen!

kedvelt operettet ingyen kap minden vevő, aki nálam vásárol

egy Operette-Gramofont.

Ára **30 kor.** teljes felszereléssel együtt. Az **„Operette-Gramofon“** az 5 nagy patent lemezzel együtt, kapható egyedül csakis:

Wágner a „Hangszerkirály“-nál.

Magyarország legnagyobb raktára különleges és működvelői hangszerekben!

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 15/v.

Szabad megtekintés! **Telefon 67—85.**

Nem fog csalódni!

Kiniczky Lajos

pület és műlakatos Celldömölkön, a Dömölki-utcában (Rábl-file ház.)

Aki kifogástalan épület-munkát, kovácsol vaskaput, kerítést, sirrácsozatot, bármily rendszerü takaréktüzhelyt, szóval bárminemü uj munkát, vagy javitást a legmodernebb és egeléganssabb kivitelben s mindamellett o csón és tartósan készittetni szándékozik

önérdekéből is tegyen próbarendelést

Kiniczky Lajosnál.

Nem fog csalódni!

Tájékoztató.

Ingyen hirdetés előfizetőink számára.

Azon neveknél, hol helyiség megnevezve nincs, celldömölki lakosok.

Almási János **fűszer-,lisz'- és festék kereskedő** Dömölki-u.
Bokor Károly **ácsmester,** Szalay-telep.
Bödör József **hentes-üzlete és husfüstölldéje,** Jánosházán.
Bors Lajos **férfiszabó,** Egyházashetye.
Czuppon Sándor **hentes,** a róm. kath. iskola épületében.
Özv. Deim Sándorné **Központi Kávéháza.** Kossuth Lajos-u.
Engelsz Ferenc **fodrász és borbély,** Vásár-tér-utca.
Fábián Dezső **kovács-mester,** Pápai-u.
Gayer Gyula **fűszer-, festék- és lisztkereskedése,** Szentháromság-tér.
Gáspár Kálmán **fodrász és borbély,** Kossuth Lajos-u.
Guttmann Adolf **polgári és egyenruha-szabó,** »A tulipán«-hoz. Róm. kath. fiuiskola.
Gerencsér András **uri és női cipész,** Vásár-tér-utca.
Günsberger Ignác **szesz- és bornagykereskedő,** Ság.
Hubert Pál **vendéglős.** Csönge.
Herzfeld Mór **Csornai gőzmalom lisztfőraktára,** Kossuth Lajos-u.
Hoffmann Miksa **épület- és tüzifakereskedő,** Sági-utca.
Horváth János **kőmives-mester,** Jánosháza, Uj-utca.
Hubert Samu **vendéglője** a »Bárány«-hoz, Sági-utca.
Horváth János **kovács,** Magyargencs.
Jánosa Pál **cipész,** Ferenc József-utca.
Klein Jakab **kávés,** Uj-kávéház, Kossuth-u.
Klaffl Gyula **cipész,** Erzsébet-u.
Krausz Mihály **mészáros,** Sági-u.
Kiniczky Lajos **műlakatos,** Dömölki-utca.
Király József **kőmives és építkezési vállalkozó,** Jánosháza.
Löwenstein J. és fiai **divatárnháza,** Szentháromság-tér.
Landherr József **kéménysepő,** Sági-utca.
László Ferenc **vendéglős,** Celldömölk.
Mikus Kornélné **fodrász és borbély,** Kossuth Lajos-utca.
Módos József **építő.** Állandóan nagy cement-raktár. Uj-telep.
Mészáros János **vendéglős,** »Griff«-szálloda Vasuttal szemben.
Mór Gyula **kereskedelmi és műkertész,** Kórház-u.
Marschall Pál **vendéglős,** Győr, Teleki-utca.
Mizeri István **asztalos,** Pápai-utca.
Máté Antal **vendéglős,** »Korona«-szálloda, Kossuth Lajos-utca.
Magdics Rudolf **vendéglős** Jánosháza.
Németh Márkus **divatáru-kereskedő** Szentháromság-tér.
Német Ferenc **kávés** Győr Erzsébet-kávéház.
Nagy András **vendéglős** »Magyar Király szálloda.« Vasuttal szemben.
Rosenheim Ferenc **épület- és géplakatos** Sági-utca.
Reif Dávid **cipész** Kossuth Lajos-utca. Cipőraktár.
Id. Reich Imre **ács** Kórház-utca.
Rothschild Dávid **vendéglős** Ság.
Steiner Lázár Fiai **pálinka-, sör- és ecetszeszgyári raktára,** Dömölki-u.
Sebestyén Sándor **vendéglős** Kisköcsk.
Simon Sándor **épület- és műlakatos** Kossuth-u.
Singer Ignác **mészáros** Kossuth Lajos-utca.
Schütz Gyula **asztalos** Első temetkezési vállalkozó Kossuth Lajos-utca.
Spieller Ede **üveg- és porcellán** kereskedése Épület üvégezés Szt. Háromság-tér.
Sikos István **férfiszabó** Jánosháza.
Szigeti György **cserepes** Ság.
Schöntag Márton **szállító** Kis-utca.
Szabó István **patkoló- és kocsi-kovács** Jánosháza.
Tóth Antal **férfiszabó** Vásár-utca.
Tihanyi Béla **polgáriszabó** Sági-utca.
Vizlendvay József **építő** Celldömölk.
Vadászi Pál **vendéglős** Izsákfa.
Várlaky Béla »**Hungária-szálloda**« a vasut közelében.
Vendler Lajos **bádogos** Sági-utca.
Zsoldos Antal **sörcsarnoka** Kossuth-u.

Steckenpferd-Liliomszappan
Bergman és Társa Dresda és Tetschen a|E
Nem multa felül semmiféle más gyógyszappan. A beérkező dicsérő-levelek is bizonyitják, hogy e szappannak különösen jó hatása van a szeplő ellen, azonkivül a bőrnek rózsás szint kölcsönöz. Kapható: BERGMAN u. Co. raktárában DRESDA és TETSCHEN a|E; továbbá minden gyógyszertárban, drogueriában, illatszerkereskedésben, szappan- és fodrászüzletekben 80 fillérért darabonként.

Manhold Kálmán
KULA, Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő JOLÁNFÖLDI szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállitásra kapható:
1. Szokvány minőségü, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres ZÖLDOJTVÁNY.
2. AMERIKAI és EURÓPAI sima és gyökeres vessző.
3. ALMA, KÖRTE, BARACK és KAJSZINFÁK 1, 2, 3 éves ojtványok a legkiv. fajokban.
4. GLEDITSIA és MACLURA AURANTIACA éjösövény, amelynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sürük, semmiféle rovar nem pusztitja, minden időjárásnak ellenáll Kivánatra név és árjegyzéket készségge küldök. — Szives megkereséseket kér:
MANHOLD KÁLMÁN nagybérlő

Fodrász-üzlet átvétel.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség b. tudomására, hogy Celldömölkön, a Kossuth L.-utcában levő Mikus Kornélné-féle

borbély- és fodrász-üzletet

átvettem.

Üzletem a mai kor igényeinek megfelelőleg van berendezve. A tisztaságra és figyelmes kiszolgálásra különös gond fordittatik.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

NÁGL GYULA

borbély és fodrász.

Hirdetmény.

A Kemenesaljai t.-pénztár r.-t.

Igazgatósága a n. é. közönség figyelmét felhivja arra, hogy a **Kőszegi Takarékpénztárral** szorosabb összeköttetésbe lépett, miáltal azon helyzetben van, hogy az ingatlanok **forgalmi** értékének $^2/_3$ része erejéig

$5^1/_2$% alapon

jelzálog-kölcsönöket folyósit.

A kölcsönöket a Kemenesaljai Takarékpénztár a benyujtás napjától számitva **egy héten belül folyósitja**. A telekjegyzőkönyvi kivonatokat, valamint a kötelezvényen az aláirást **hitelesiteni nem kell**, miáltal tetemes kiadás és időfecsérléstől a felek megkiméltetnek

Drágább, már eddig fennálló jelzálog-kölcsönök bélyeg- és illeték-mentesen convertáltatnak.

Celldömölk, 1907 március 27-én.

Az igazgatóság.

Füszerüzlet megnyitás.

Magyar Francia Biztositó Társaság Ügynöksége.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Celldömölkön, a Kossuth Lajos-utcában** (Simon Sándor ur házában) a mai kor igényeinek teljesen megfelelően dusan berendezett,

a »ekete kutyá«-hoz cimzett

füszer-, csemege-, festék- és ásványviz-kereskedést

nyitottam **május hó 1-én.**

Az összes legjobb minőségü **kávéfajokból, legizlésesebb sajtokból, hideg felszeltekből, gyümölcs** és **déligyümölcsökből, ugyszintén a legfinomabb minőségü bonbonokból dus választékot tartok.**

Raktáron tartom a legjobb minőségü szobapadló-lakkokat négy szinben, puha és kemény padló fényezéséhez.

Nagybecsü vevőim belém helyezett bizalmát hogy nagyobb mértékben kiérdemelhessem, áruim tisztaságára és előzékeny kiszolgálásomra a legfőbb sulyt fogom fektetni.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

Szvoboda Károly.

Ugyanitt két jó nevelésü fiu tanoncul felvétetik.

Nyomatott Dinkgreve Nándor könyvnyomdájában Celldömölkön.